

สรุปผลโครงการติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติ จำนวน 2 ครั้ง

- ครั้งที่ 1** จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติ ครั้งที่1 ภาคกลาง เมื่อวันศุกร์ที่ 13 กุมภาพันธ์ 2558 ณ ห้องเพชรชมพู โรงแรมโกเด็น ซิตี้ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- ครั้งที่ 2** จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติ ครั้งที่2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันอังคารที่ 17 กุมภาพันธ์ 2558 ณ ห้องประชุมประดับทอง โรงแรมเพชรรัชต์ การ์เดน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่	ประเด็นการอภิปรายและซักถามของเครือข่ายแรงงานนอกระบบ
1	• คำนิยามที่ใช้ตามสำนักงานสถิติแห่งชาติยังดูขัดแย้งกันเองอยู่ โดยเฉพาะในส่วนที่กล่าวว่าแรงงานไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายนั้น แท้จริงแล้วกฎหมายหลายๆ ฉบับไม่ได้แยกคำว่าแรงงานในระบบหรือนอกระบบออกจากกัน เพราะฉะนั้นจึงครอบคลุมแรงงานทุกกลุ่มอยู่แล้ว เช่น พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.2553 พ.ร.บ. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 เป็นต้น • การศึกษาการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบก่อนอื่นต้องมีการกำหนดคำนิยามของแรงงานนอกระบบที่ชัดเจน เพราะนิยามแรงงานนอกระบบเป็นปัญหาที่ถกเถียงกันมาโดยตลอด หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบก็มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบทบาทและภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ดังนั้นจึงนิยามคำว่าแรงงานนอกระบบตามวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นๆ เป็นหลัก ทำให้เกิดปัญหาคำนิยามที่ไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม ส่งผลให้การเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบได้รับผลที่ไม่เหมือนกัน จำนวนไม่เท่ากัน เพราะเลือกเก็บข้อมูลตามแบบนิยามที่หน่วยงานของตนเองกำหนดขึ้น ดังนั้นจึงควรศึกษาว่าวัตถุประสงค์ขององค์กรนี้ควรเป็นไปในทิศทางใด แล้วกำหนดนิยามตามวัตถุประสงค์นั้นให้ครอบคลุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบให้ได้มากที่สุด เมื่อทุกฝ่ายเข้าใจนิยามตรงกันแล้วนั้น ฝ่ายปฏิบัติการก็จะได้รับข้อมูลที่ตรงกัน และสามารถดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นปัญหาของแรงงานนอกระบบ • แรงงานนอกระบบไม่ได้รับการยอมรับทางสังคม จึงไม่ได้รับความคุ้มครองทั้งทางสวัสดิการทางสังคมและทางกฎหมาย ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ • แรงงานนอกระบบยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าถึงสิทธิของตนเอง ประเด็นโครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบ • หากมีการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบเกิดขึ้นควรให้มีบุคลากรขององค์กรแรงงานนอกระบบเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในระดับท้องถิ่นด้วยเพื่อเป็นการสนับสนุนอาสาสมัครแรงงานที่ได้รับการมอบหมายหน้าที่จากหลายหน่วยงานเกินไป

- ควรให้มีความชัดเจนว่าองค์กรที่จัดตั้งขึ้นจะเป็นไปในลักษณะใด เห็นด้วยกับการจัดตั้งเป็นสำนักงานแรงงานนอกระบบ และควรจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม เพราะต้องดูแลแรงงานนอกระบบที่มีจำนวนมากในประเทศไทย แต่ปัจจุบันยังติดปัญหาด้านกำลังคนของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ดังนั้นในระยะแรกอาจจะจัดตั้งขึ้นเป็นสำนักงานแรงงานนอกระบบก่อน และประสานงานกับคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับจังหวัดเพื่อนำยุทธศาสตร์บริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงสู่ระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านในลำดับต่อไป

- ควรให้องค์กรแรงงานนอกระบบเกิดขึ้นมา เพราะขณะนี้ทางจังหวัดราชบุรีได้มีการเตรียมความพร้อมโดยร่วมมือกับเครือข่ายแรงงานนอกระบบและอาสาสมัครแรงงานจังหวัดราชบุรีทุกอำเภอ ซึ่งปัจจุบันมีคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบระดับจังหวัด และมีสมาชิกเป็นตัวแทนแรงงานนอกระบบจากทุกๆอำเภออยู่แล้ว รอเพียงโครงสร้างขององค์กรแรงงานนอกระบบที่จะมาครอบคลุมในระดับประเทศและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

- ควรให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบลงไปถึงระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน โดยมีสมาชิกอาสาสมัครแรงงานเป็นฝ่ายสนับสนุนซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างให้แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- ผู้แทนจากกรมการจัดหางานจังหวัดราชบุรีไม่เห็นด้วยหากโครงสร้างองค์กรที่เสนอนั้นเป็นในลักษณะคณะกรรมการ เพราะมีแนวโน้มว่าคณะกรรมการในลักษณะนี้จะไม่สามารถทำผลงานให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนได้

- บทบาทและภารกิจขององค์กรแรงงานนอกระบบ ควรมีการศึกษาให้ละเอียดและมีรูปแบบที่ชัดเจนมากขึ้น หากจะเป็นเพียงหน่วยงานในการประสานงานนั้น อาจจะไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาแรงงานนอกระบบอย่างเป็นรูปธรรม จึงอาจจะเปลี่ยนบทบาทและภารกิจให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาแรงงานนอกระบบในประเทศ

หน่วยงานหลักที่ควรรับผิดชอบเรื่องแรงงานนอกระบบ

- กระทรวงแรงงานควรเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดูแลองค์กรแรงงานนอกระบบ

ประเด็นด้านกฎหมาย

- ควรแก้ไขในส่วนของข้อจำกัดของ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้แยกแยะว่าเป็นแรงงานในระบบหรือนอกระบบ แต่คุ้มครองลูกจ้างจากการทำงานในสถานประกอบการทุกๆประเภท จึงขอให้แก้ไขเพื่อให้มีเนื้อหาที่ถูกต้อง

- ควรให้มีการร่าง พ.ร.บ.แรงงานนอกระบบขึ้นมาใหม่อีกหนึ่งฉบับ เพราะในปัจจุบัน พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 นั้น ครอบคลุมและคุ้มครองแรงงานในระบบดีอยู่แล้ว อีกทั้งยังมี พ.ร.บ.คุ้มครองเฉพาะกลุ่มอาชีพอื่นๆอีก ที่เป็นตัวสนับสนุนให้แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครอง แต่ด้วยจำนวนแรงงานนอกระบบที่มีอยู่มากและด้วยบริบทที่แตกต่างกับแรงงานในระบบ จึงควรมี พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานนอกระบบขึ้นมาโดยเฉพาะ

- ผู้แทนจากสำนักงานประกันสังคมชี้แจงว่ากรณีมีการเสนอให้แก้คำนิยามของคำว่า “ลูกจ้าง” ใน พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533ว่าในแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานประกันสังคมนั้น ปัจจุบันบรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์แล้วว่าจะมีการแก้คำนิยามของคำว่าลูกจ้าง ใน พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2553

ว่าไม่จำเป็นต้องเป็นลูกจ้างที่อยู่ในสถานประกอบการ เพราะแนวโน้มในอนาคตแรงงานในสถานประกอบการจะมีจำนวนน้อยลง แรงงานจะประกอบอาชีพอิสระมากขึ้น ทำให้การแก้ไข พ.ร.บ. ในครั้งนี้จะช่วยให้แรงงานนอกระบบในส่วนของกลุ่มอาชีพอิสระได้รับการคุ้มครองที่เพิ่มขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรให้ความสำคัญกับอาสาสมัครแรงงานมากกว่านี้ โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้อาสาสมัครแรงงานได้เข้าร่วมกำหนดนโยบายมากขึ้น เพราะที่ผ่านมาอาสาสมัครแรงงานจะเป็นผู้ปฏิบัติงานมาโดยตลอด ทำให้รับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของแรงงานในท้องถิ่นมากกว่าหน่วยงานอื่น ดังนั้นจึงควรให้อาสาสมัครแรงงานเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้วย
- ควรมีการเพิ่มอาสาสมัครแรงงานลงไปในระดับ ตำบล หมู่บ้าน และอยากให้มีความตอบแทนให้กับอาสาสมัครแรงงาน
- บุคลากรของกระทรวงแรงงานในระดับท้องถิ่นมีจำนวนน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการงาน เพราะแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบมีปริมาณมาก จึงควรมีการเพิ่มบุคลากรในระดับท้องถิ่นให้มีจำนวนมากกว่านี้
- ควรส่งเสริมให้ภาคการศึกษาจัดหลักสูตรหรือสอนเกี่ยวกับระบบประกันสังคมและสวัสดิการความมั่นคงในชีวิตตั้งแต่ในวัยเรียน เพื่อที่นักเรียนนักศึกษาเมื่อเติบโตขึ้นจะได้มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมและสวัสดิการในชีวิต
- ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในระดับท้องถิ่น ควรเข้ามาเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบในระดับจังหวัด เพราะจะได้ดูแลและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานได้ลึกซึ้งและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2

- นิยามแรงงานนอกระบบที่ร่างขึ้นมานั้นดูครอบคลุมและชัดเจนแล้ว เพียงแต่อยากให้ศึกษาจากหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติให้มากกว่านี้ เพราะจะได้เข้าใจแนวทางในการบริหารจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

ประเด็นปัญหาของแรงงานนอกระบบ

- แรงงานนอกระบบไม่ได้รับความคุ้มครอง ไม่มีสวัสดิการและกฎหมายที่คุ้มครองชัดเจน
- แรงงานนอกระบบไม่มีความรู้ในการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ของตนเอง
- ปัญหาการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามมาตรา 40 ยังขาดความต่อเนื่อง

ประเด็นโครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบ

- เห็นว่าองค์กรแรงงานนอกระบบควรมีลักษณะโครงสร้างแบบสหภาพเกษตรกร เนื่องจากกรณีโครงสร้างแบบนี้จะทำให้การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะมีเครือข่ายลงไปในทุกระดับ ทำให้สามารถรับฟังปัญหาและความต้องการของแรงงานนอกระบบได้โดยตรง แต่ถ้าเป็นองค์การมหาชนอาจจะมีปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นและเครือข่ายภาคประชาชนเพราะไม่ได้รับความไว้วางใจจากแรงงานนอกระบบในระดับท้องถิ่น
- อยากให้มีการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบที่มี พ.ร.บ.แรงงานนอกระบบรองรับ และ พ.ร.บ.แรงงานนอกระบบนี้ก็ให้อำนาจหน้าที่ในการคุ้มครอง ควบคุม ปัญหาของแรงงานนอก

ระบบตามที่พ.ร.บ.แรงงานนอกระบบกำหนด

- อยากให้องค์กรแรงงานนอกระบบเกิดขึ้นเพราะจะทำให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินนโยบายตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เพราะที่ผ่านมาเน้นการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ยังขาดความต่อเนื่องเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล
- เห็นด้วยกับการนำเครือข่ายแรงงานนอกระบบเข้ามาอยู่ภายใต้โครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบเพราะเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของแรงงานนอกระบบ
- บทบาทหน้าที่ต้องชัดเจนและต้องใช้อำนาจที่ได้รับจาก พ.ร.บ.แรงงานนอกระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

- กระทรวงแรงงานควรเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ แต่หน่วยงานที่มีความใกล้ชิดแรงงานนอกระบบมากที่สุดเห็นว่าเป็นกรมการพัฒนาชุมชน สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประเด็นส่วนของกฎหมาย

- เสนอให้มีการร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานนอกระบบ เพื่อที่จะเข้ามารวบรวมความคุ้มครองที่แรงงานนอกระบบยังไม่ได้รับ
- พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 ได้ให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุมแรงงานในส่วนใหญ่ของประเทศไทยแล้วเพียงแต่จะมีจุดที่ต่างกัน คือ แรงงานในระบบจะเป็นการสมัครเข้ากองทุนแบบภาคบังคับ ส่วนแรงงานนอกระบบจะเป็นการสมัครเข้ากองทุนแบบสมัครใจ ตามมาตรา40

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ในคํานิยามของคำว่า “แรงงาน” ไม่ควรแบ่งแรงงานนอกระบบและแรงงานในระบบ ควรนิยามเป็นแรงงานให้ครอบคลุมทุกส่วน
- ควรศึกษาว่าองค์กรแรงงานนอกระบบจะเป็นตัวช่วยในการกระจายอำนาจรัฐลงสู่ระดับท้องถิ่นได้อย่างไร
- สำนักงานประกันสังคมควรมีการเสริมสร้างเครือข่ายแรงงานให้มากกว่านี้เพื่อที่จะประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมกองทุนประกันสังคมตามมาตรา40 เพราะปัจจุบันแรงงานนอกระบบในพื้นที่ยังไม่ได้รับทราบถึงข้อมูลเท่าที่ควร
- อยากให้มีอาสาสมัครแรงงานในระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน เพราะปัจจุบันอาสาสมัครแรงงานไม่สามารถดูแลแรงงานได้ทั่วถึง อีกทั้งยังต้องรับผิดชอบภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของกระทรวงแรงงานในระดับภูมิภาคอีกด้วย

โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

ชั้น 3 อาคาร 15 ชั้น กระทรวงแรงงาน ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทร : 0 2232 1374 FAX : 0 2232 1377 E-mail : labour_worker2013@hotmail.com

ที่ บชน. 23 /2558

วันที่ 24 มีนาคม 2558

รองปลัดกระทรวงฯ
เลขรับที่ 9139
วันที่ ๒๔ มี.ค. ๒๕๕๘
เวลา.....

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ (ครั้งที่ 3 ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่)

เรียน ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงาน
นอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2557 สู่การปฏิบัติ

1. เรื่องเดิม

หนังสือ บชน. 6/2558 ลงวันที่ 27 มกราคม 2558 ผู้จัดการโครงการได้อนุมัติจัดทำ
โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.
2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ จำนวน 5 ครั้ง ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด ราชบุรี ร้อยเอ็ด เชียงใหม่ สงขลา และ
กรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2558 และ อนุมัติค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ รวม
จำนวนทั้งสิ้น 254,800 บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน) จากงบประมาณโครงการการบริหาร
จัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ปี
ที่ 2 (1 กันยายน 2557 – 31 สิงหาคม 2558) โดยกำหนดการประชุมครั้งที่ 3 (ภาคเหนือ) ในวันศุกร์ที่ 13
มีนาคม 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมโรม่า ท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (เอกสาร 1)

2. ขอรายงาน

ฝ่ายอำนวยการโครงการฯ ได้ดำเนินโครงการติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การ
บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติ ครั้งที่ 3 (ภาคเหนือ) ในวันศุกร์ที่
13 มีนาคม 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมโรม่า ท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เรียบร้อยแล้ว
โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 44 คน ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัด
เชียงใหม่ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ และแรงงานนอกระบบ

ประเด็นการประชุม

1. ดร.ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ ผู้อำนวยการวิจัย การพัฒนาแรงงาน มูลนิธิสถาบันวิจัย
เพื่อการพัฒนาประเทศไทย ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ สรุปผลการศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบและแนวทาง
ที่เหมาะสมในการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ นำเสนอ (ร่าง) รูปแบบองค์กรแรงงานนอกระบบ และ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบของ
จังหวัดน่านประจำปี 2558 และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ

- ผู้เข้าร่วมประชุมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และซัก – ถาม มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้
 - ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพ และมีผลิตผลมากเกินไปทำให้
ราคาผลผลิตต่ำลง ส่งผลต่อระบบการเศรษฐกิจ (ทำให้แรงงานนอกระบบ
ขาดความมั่นคงในอาชีพ) ควรกำหนดอาชีพให้กับแรงงานต่างด้าว

/เรื่องปศุสัตว์...

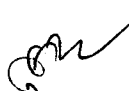
- เรื่องปศุสัตว์/การเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งเงินทุน ควรมีกฎหมายของเกษตรกรพันธสัญญา/ผู้รับงานไปทำที่บ้านที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและเป็นรูปธรรมมากขึ้น
- เรื่องปัญหาแรงงานนอกระบบในส่วนของคนพิการที่ประกอบอาชีพอิสระเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ได้รับความคุ้มครอง/มีรายได้น้อย/รับค่าชดเชยในมาตรา 40
- ปัญหาแรงงานนอกระบบ คือ ค่าแรงของแรงงานไทยแพงกว่าแรงงานต่างด้าว(พม่า) จึงทำให้มีการจ้างแรงงานพม่ามากกว่าคนไทย
- ควรออกกฎหมายควบคุมแรงงานพม่าที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
- เพิ่มเติมค่านิยามของแรงงานต่างด้าวให้มีความชัดเจน/มีขอบเขตมากขึ้น เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันในสังคมได้ เหมือนกับแรงงานไทย
- เร่งการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ

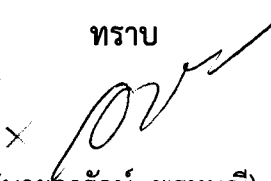
2. นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดเชียงใหม่และติดตามผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งที่ประชุมได้มีการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่ในเรื่องของการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบ การดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 44,300 บาท
- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 26,000 บาท
- สงคืน (เงินสด) จำนวน 18,300 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยได้ฝากเข้าบัญชีเลขที่ 380-0-16360-6 ชื่อบัญชี โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ธนาคารกรุงไทย สาขากระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558 (เอกสาร 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2 และพิจารณาลงนามในใบสำคัญรับเงินยืมกลับเข้าบัญชีโครงการฯ ประกอบด้วย ใบสำคัญรับ(งน.3) จำนวน 1 ชุด ใบคืนเงินทรองจ่าย(งน.6) จำนวน 1 ชุด และแบบรายงานการเดินทางต่างจังหวัด จำนวน 1 ชุด

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)
รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)
ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ
มีนาคม 2558

- เรื่องปศุสัตว์/การเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งเงินทุน ควรมีกฎหมายของเกษตรกรพันธสัญญา/ผู้รับงานไปทำที่บ้านที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและเป็นรูปธรรมมากขึ้น
- เรื่องปัญหาแรงงานนอกระบบในส่วนของคนพิการที่ประกอบอาชีพอิสระเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ได้รับความคุ้มครอง/มีรายได้น้อย/รับค่าชดเชยในมาตรา 40
- ปัญหาแรงงานนอกระบบ คือ ค่าแรงของแรงงานไทยแพงกว่าแรงงานต่างด้าว(พม่า) จึงทำให้มีการจ้างแรงงานพม่ามากกว่าคนไทย
- ควรออกกฎหมายควบคุมแรงงานพม่าที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
- เพิ่มเติมค่านิยามของแรงงานต่างด้าวให้มีความชัดเจน/มีขอบเขตมากขึ้น เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันในสังคมได้ เหมือนกับแรงงานไทย
- เร่งการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ

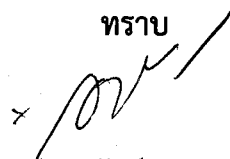
2. นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดเชียงใหม่และติดตามผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งที่ประชุมได้มีการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่ในเรื่องของการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบ การดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 44,300 บาท
- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 26,000 บาท
- สงคืน (เงินสด) จำนวน 18,300 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยได้ฝากเข้าบัญชีเลขที่ 380-0-16360-6 ชื่อบัญชี โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ธนาคารกรุงไทย สาขากระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558 (เอกสาร 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2 และพิจารณาลงนามในใบสำคัญรับเงินยืมกลับเข้าบัญชีโครงการฯ ประกอบด้วย ใบสำคัญรับ(งน.3) จำนวน 1 ชุด ใบคืนเงินท่ตรงจ่าย(งน.6) จำนวน 1 ชุด และแบบรายงานการเดินทางต่างจังหวัด จำนวน 1 ชุด

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)
รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)
ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ
มีนาคม 2558

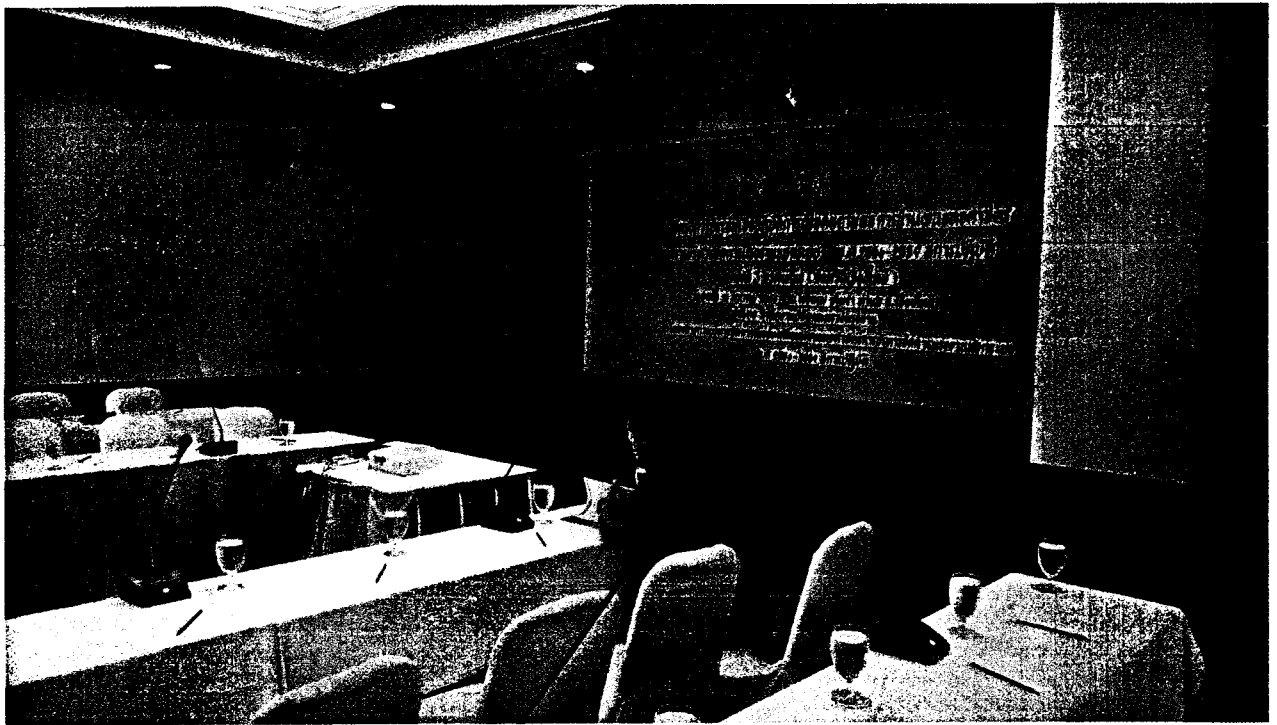
ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ
ครั้งที่ 3 ภาคเหนือ

วันศุกร์ที่ 13 มีนาคม 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น.
ณ โรงแรมโรม่า ทาแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

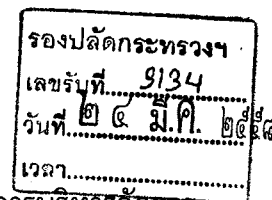

โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

ชั้น 3 อาคาร 15 ชั้น กระทรวงแรงงาน ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร : 0 2232 1374 FAX : 0 2232 1377 E-mail : labour_worker2013@hotmail.com

ที่ บชน. ๑๒ /2558

วันที่ ๒๔ มีนาคม 2558

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ (ครั้งที่ 4 ภาคใต้ จังหวัดสงขลา)

เรียน ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงาน
นอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2557 สู่การปฏิบัติ

1. เรื่องเดิม

หนังสือ บชน. 6/2558 ลงวันที่ 27 มกราคม 2558 ผู้จัดการโครงการได้อนุมัติจัดทำ
โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.
2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ จำนวน 5 ครั้ง ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด ราชบุรี ร้อยเอ็ด เชียงใหม่ สงขลา และ
กรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2558 และอนุมัติค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ รวม
จำนวนทั้งสิ้น 254,800 บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน) จากงบประมาณโครงการการบริหาร
จัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ปี
ที่ 2 (1 กันยายน 2557 – 31 สิงหาคม 2558) โดยกำหนดการประชุมครั้งที่ 4 (ภาคใต้) ในวันศุกร์ที่ 20 มีนาคม
2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมราชมั่งคลา สงขลา เมอร์เมด อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา (เอกสาร 1)

2. ขอรายงาน

ฝ่ายอำนวยการโครงการฯ ได้ดำเนินโครงการติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การ
บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ครั้งที่ 4 (ภาคใต้) ในวันศุกร์ที่ 20
มีนาคม 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมราชมั่งคลา สงขลา เมอร์เมด อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
เรียบร้อยแล้ว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 48 คน ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการสังกัดกระทรวง
แรงงานในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ และแรงงานนอกระบบ

ประเด็นการประชุม

1. ดร.ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ ผู้อำนวยการวิจัย การพัฒนาแรงงาน มูลนิธิสถาบันวิจัย
เพื่อการพัฒนาประเทศไทย ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ สรุปผลการศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบและแนวทาง
ที่เหมาะสมในการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ นำเสนอ (ร่าง) รูปแบบองค์กรแรงงานนอกระบบ และ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบของ
จังหวัดน่านในปี 2558 และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ

- ผู้เข้าร่วมประชุมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และซัก – ถาม มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้
ประเด็น คำนิยาม”แรงงานนอกระบบ”

- นิยามแรงงานนอกระบบครบถ้วนดีแล้ว เพียงแต่อยากให้บูรณาการกับ
หน่วยงานอื่นๆด้วย เพื่อให้นิยามแรงงานนอกระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

/ประเด็นปัญหา...

ประเด็นปัญหาของแรงงานนอกระบบ

- สถาบันการศึกษาปลูกฝังให้นักศึกษาที่จบมา สร้างงาน มากกว่าที่จะหางานหรือทำงาน นักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีแนวโน้มประกอบอาชีพอิสระมากขึ้น
- แรงงานนอกระบบมีการเคลื่อนย้ายถิ่นอยู่ตลอดเวลา ทำให้ใช้ระบบประกันสังคมแบบเลือกโรงพยาบาลที่ใดที่หนึ่งไม่ได้
- การพัฒนาทักษะฝีมือ และให้ความรู้แรงงานนอกระบบยังได้รับน้อยเกินไป ทำให้ไม่มีความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง
- โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนมีน้อย แหล่งทุนของภาคเอกชนมีดอกเบี้ยที่สูงเกินไป ส่วนแหล่งทุนของภาครัฐก็มีจำนวนน้อยเกินไปและมีข้อจำกัดที่มาก ทำให้แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาครัฐได้
- การสื่อสารข้อมูลลงสู่ชุมชนยังทำได้ไม่เพียงพอ แรงงานนอกระบบในชุมชนยังไม่มี ความเข้าใจถึงสิทธิที่ตนพึงได้รับ
- ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์ขาดประสิทธิภาพ

ประเด็นโครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบ

- เสนอให้เป็นองค์การมหาชน เพราะหากจัดตั้งเป็นกอง หรือกรม จะยังเป็นการเพิ่มความทับซ้อน และสิ้นเปลืองงบประมาณ
- เครือข่ายแรงงานนอกระบบ และแรงงานนอกระบบในระดับพื้นที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานขององค์กรแรงงานนอกระบบที่จัดตั้งขึ้น โดยทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการ เพราะจะส่งผลให้เกิดความยั่งยืนและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน
- เสนอให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยผ่านโครงการธุรกิจเพื่อสังคม ที่ภาคเอกชนร่วมมือกับเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- เสนอให้ศึกษา OTOP Model โดยมีการจดทะเบียนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และบอกถึงสิทธิที่จะได้รับเมื่อเครือข่ายแรงงานนอกระบบนั้นๆมาจดทะเบียน โดยต้องมีสวัสดิการ มีการสนับสนุนที่ดึงดูดแรงงานนอกระบบให้มาจดทะเบียนอย่างชัดเจน
- โครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบต้องเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมให้ได้มากที่สุด องค์กรนี้จึงจะประสบความสำเร็จ
- องค์กรแรงงานนอกระบบต้องมีตัวแทนจากกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นผู้บริหารด้วย

- องค์กรแรงงานนอกระบบต้องทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบ และบริหารจัดการข้อมูลเพื่อนำข้อมูลส่งต่อไปยังหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา หรือสนับสนุนตามที่กลุ่มแรงงานนอกระบบในพื้นที่นั้นๆต้องการ

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

- กระทรวงแรงงานควรเป็นหน่วยงานกลางโดยเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการกันร่วมกับ กระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นส่วนของกฎหมาย

- ควรมีการระบุคำว่าแรงงานนอกระบบ ไว้ในรัฐธรรมนูญ
- จัดตั้งกองทุนแรงงานนอกระบบ โดยมีพ.ร.บ.กองทุนแรงงานนอกระบบที่ให้อำนาจหน้าที่คณะกรรมการบริหารกองทุนไว้อย่างชัดเจน และโปร่งใส โดยมีการตรวจสอบจากเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และแรงงานนอกระบบในระดับท้องถิ่น
- กฎหมายด้านแรงงานควรครอบคลุมแรงงานนอกระบบไปด้วย ไม่ควรแยกว่าแรงงานในระบบ หรือนอกระบบ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาแรงงานนอกระบบในระดับจังหวัด โดยมีคณะกรรมการคือแรงงานนอกระบบในพื้นที่ และมีงบประมาณช่วงต้นมาจากกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้องเป็นผู้สนับสนุน
- เสนอให้มีการสนับสนุนกองทุนผู้สูงอายุมากกว่า เพื่อลดภาระทางสังคมในอนาคต
- ประชาชนทุกคนในประเทศไทยควรได้รับบำนาญเมื่อเกษียณอายุ
- ส่งเสริม อบรม และพัฒนาแรงงานนอกระบบให้มีความรู้ความสามารถด้านการตลาด การบริหารจัดการให้มากขึ้น
- พัฒนากองทุนหลักประกันทางสังคมต่างๆ เข้าด้วยกันไม่ใช่แยกส่วนแบบในปัจจุบัน

2. นางสาวสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดนาร่องตั้งตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบันปี 2558 มีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน และในปี 2558 กระทรวงแรงงานมีนโยบายในเรื่องการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและสนับสนุนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ณ สำนักงานแรงงานจังหวัด มีการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอาชีพและรายได้ของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดจะได้ประสานกับ

หน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับสำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นอย่างดี

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 44,300 บาท
- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 31,050 บาท
- ส่งคืน (เงินสด) จำนวน 13,250 บาท (หนึ่งหมื่นสามพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) โดยได้ฝากเข้าบัญชีเลขที่ 380-0-16360-6 ชื่อบัญชี โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ธนาคารกรุงไทย สาขากระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2558 (เอกสาร 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2 และพิจารณาลงนามในใบสำคัญรับเงินยืมกลับเข้าบัญชีโครงการฯ ประกอบด้วย ใบสำคัญรับ(งน.3) จำนวน 1 ชุด ใบคืนเงินทดรองจ่าย(งน.6) จำนวน 1 ชุด และแบบรายงานการเดินทางต่างจังหวัด จำนวน 1 ชุด

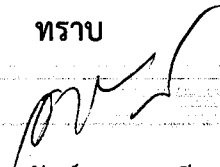
(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)

รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

แผนงานพัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)

ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

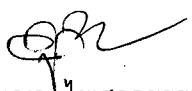
มีนาคม 2558

หน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับสำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นอย่างดี

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

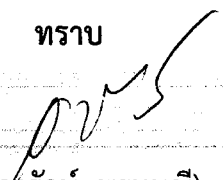
- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 44,300 บาท
- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 31,050 บาท
- สงคืน (เงินสด) จำนวน 13,250 บาท (หนึ่งหมื่นสามพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) โดยได้ฝากเข้าบัญชีเลขที่ 380-0-16360-6 ชื่อบัญชี โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ธนาคารกรุงไทย สาขากระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2558 (เอกสาร 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2 และพิจารณาลงนามในใบสำคัญรับเงินยืมกลับเข้าบัญชีโครงการฯ ประกอบด้วย ใบสำคัญรับ(งน.3) จำนวน 1 ชุด ใบคืนเงินทดรองจ่าย(งน.6) จำนวน 1 ชุด และแบบรายงานการเดินทางต่างจังหวัด จำนวน 1 ชุด

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)

รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)

ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

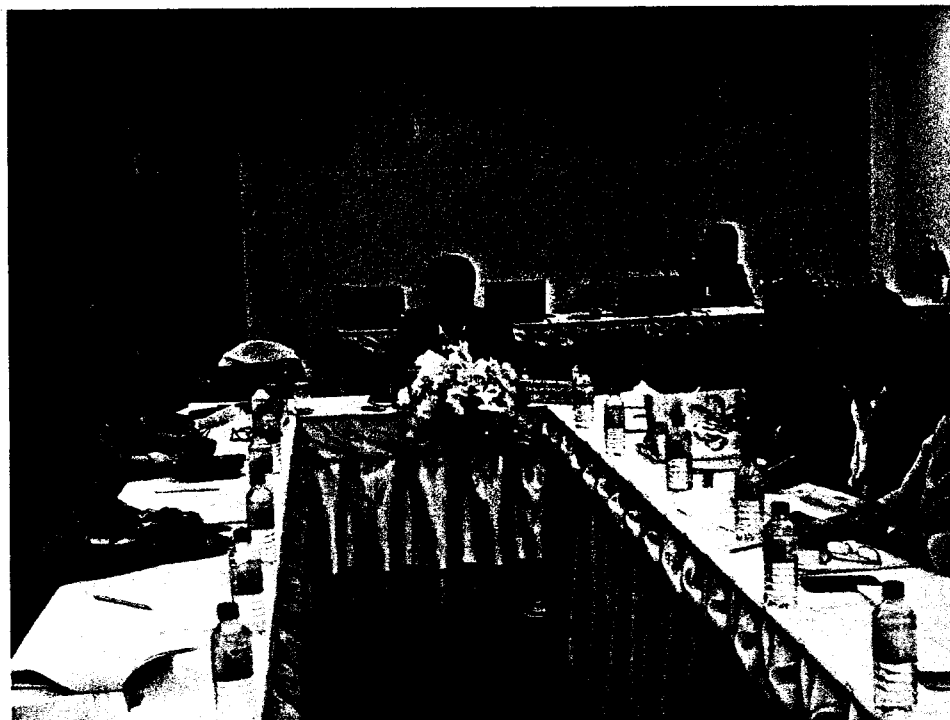
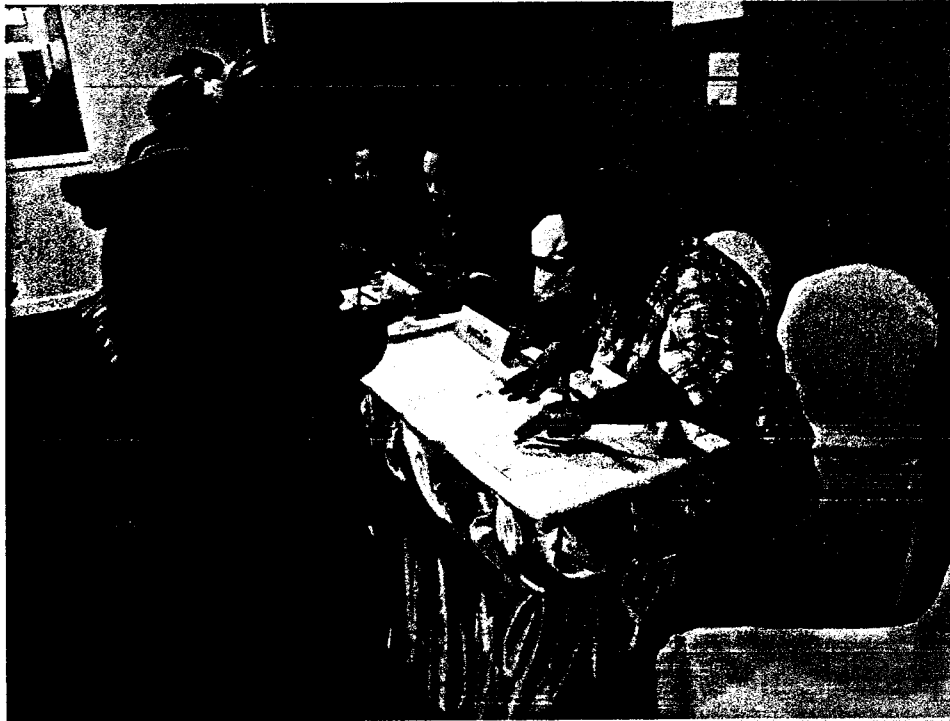
พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

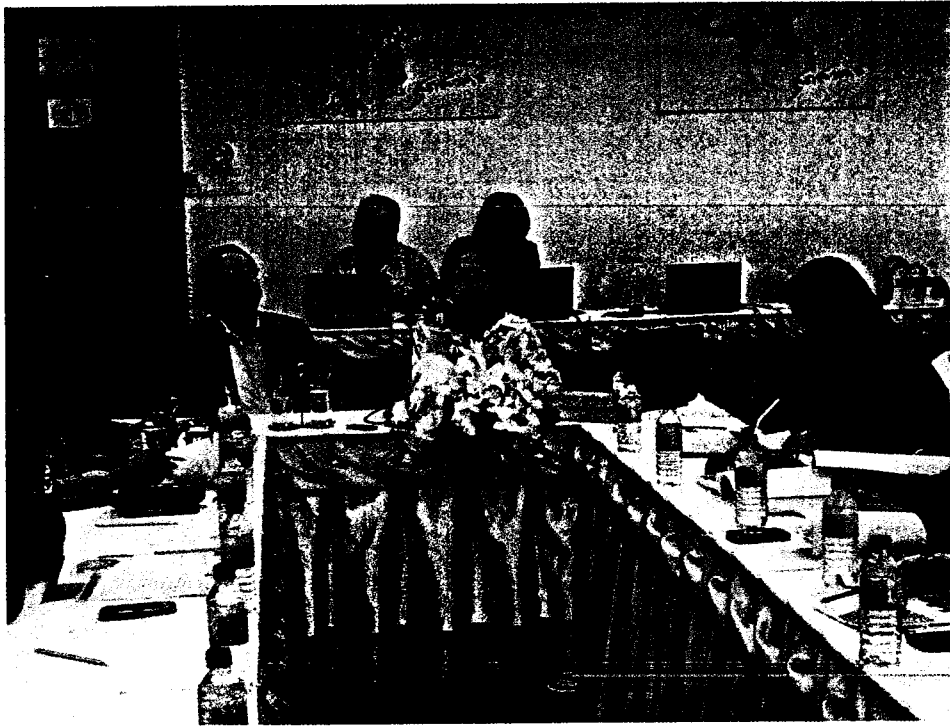
มีนาคม 2558

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ
ครั้งที่ 4 (ภาคใต้)

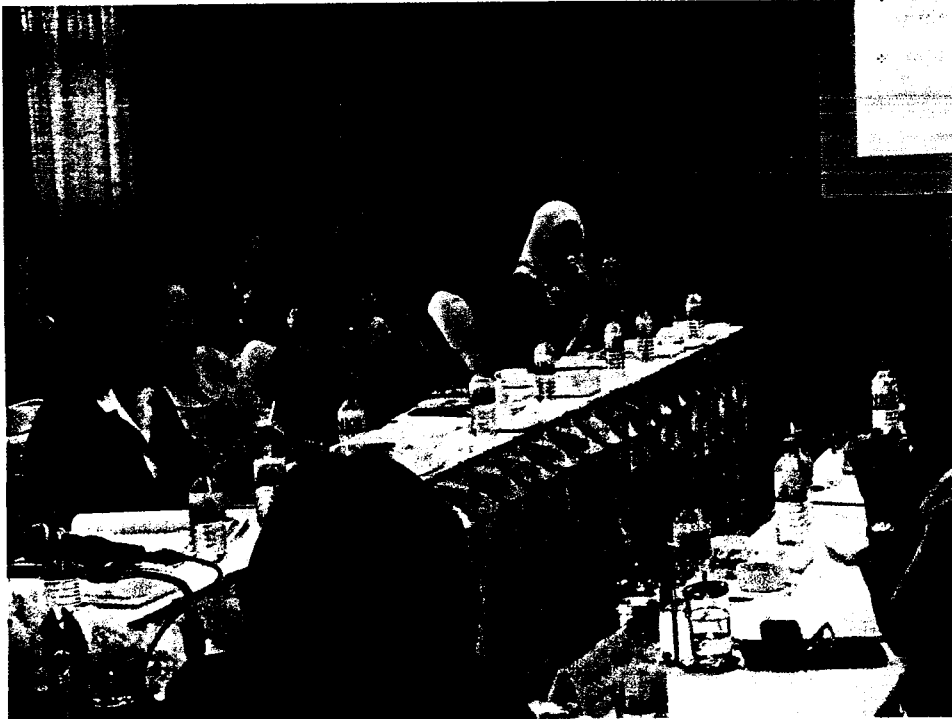
ในวันศุกร์ที่ 20 มีนาคม 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น.

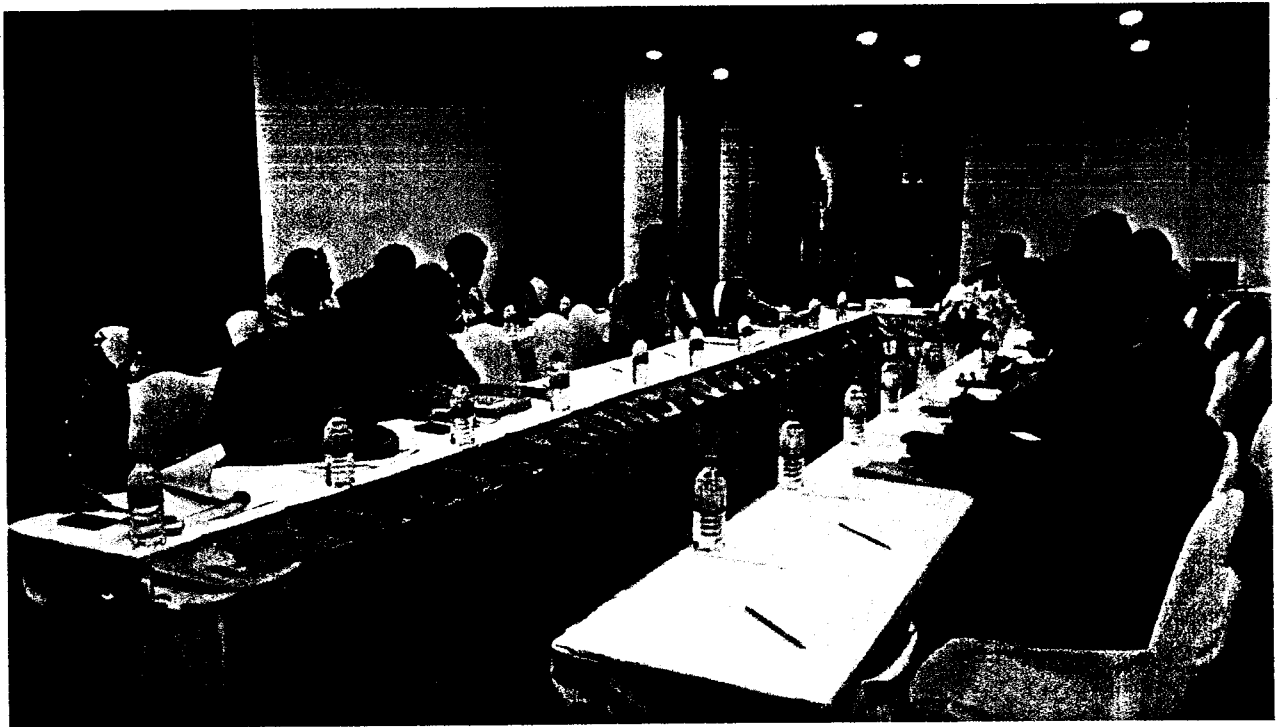
ณ โรงแรมราชมั่งคลา สงขลา เมอร์เมด อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

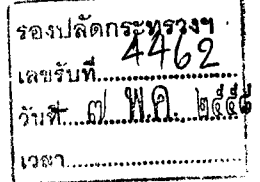

โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

ชั้น 3 อาคาร 15 ชั้น กระทรวงแรงงาน ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร : 0 2232 1374 FAX : 0 2232 1377 E-mail : labour_worker2013@hotmail.com

ที่ บชน ๒2 /2558

วันที่ ๖ พฤษภาคม 2558

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ (ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร)

เรียน ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงาน
นอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2557 สู่การปฏิบัติ

1. เรื่องเดิม

หนังสือ บชน. 6/2558 ลงวันที่ 27 มกราคม 2558 ผู้จัดการโครงการได้อนุมัติจัดทำ
โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ จำนวน 5 ครั้ง ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด ราชบุรี ร้อยเอ็ด เชียงใหม่ สงขลา
และกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2558 และ อนุมัติค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ
รวมจำนวนทั้งสิ้น 254,800 บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน) จากงบประมาณโครงการการ
บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559
สู่การปฏิบัติ ปีที่ 2 (1 กันยายน 2557 – 31 สิงหาคม 2558) โดยกำหนดการประชุมครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
ในวันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมปรีณัฐตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ
(เอกสาร 1)

2. ข้อรายงาน

ฝ่ายอำนวยการโครงการฯ ได้ดำเนินโครงการติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การ
บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติ ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
ในวันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมปรีณัฐตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ
เรียบร้อยแล้ว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 49 คน ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงาน
ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ และแรงงานนอกระบบ
(เอกสาร 2)

ประเด็นการประชุม

ดร.สราวุธ ไพฑูรย์พงษ์ นักวิชาการอาวุโส มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ สรุปผลการศึกษาวิจัยเพื่อนำเสนอแนวคิดและ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการ
องค์กรแรงงานนอกระบบ และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ

ผู้เข้าร่วมประชุมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และซัก – ถาม มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

1) คำนิยาม”แรงงานนอกระบบ”

นิยามแรงงานนอกระบบต้องชัดเจน ไม่ต้องการให้มีการแยกว่าในระบบหรือนอกระบบ
เพราะหน่วยงานของรัฐเข้ามากำหนดนิยามนี้เองโดยที่ตัวแรงงานเองไม่ได้รับทราบว่าได้ถูกกีดกันไปจากในระบบ
ทำให้แรงงานไม่รับทราบถึงปัญหาที่ตนจะพบ อีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังไม่มีนิยามที่ยึดถือทุกภาคส่วน

/แต่หน่วย...

แต่หน่วยงานต่างๆ กลับมานิยามเป็นของตนเอง จึงมีการบริหารจัดการเป็นไปตามนิยามแรงงานนอกระบบที่หน่วยงานกำหนดขึ้นมา จึงควรมีการกำหนดนิยามกลางที่ใช้ร่วมกัน

2) ปัญหาของแรงงานนอกระบบ

2.1) การรับรู้ของสังคมเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบว่ามีปัญหา ยังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ทั้งที่เป็นปัญหาด้านความมั่นคงในชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมที่จะส่งผลต่อความมั่นคงของการพัฒนาประเทศ

2.2) การประชาสัมพันธ์ด้านสิทธิแรงงานนอกระบบยังดำเนินการได้ไม่เพียงพอ อีกทั้งหน่วยงานของภาครัฐยังขาดการสื่อสารระหว่างหน่วยงานด้วยตนเอง ส่งผลให้แรงงานนอกระบบบางส่วนไม่ได้รับรู้ถึงสิทธิที่ตนพึงได้รับ แรงงานนอกระบบกลุ่มนั้นจึงเข้าไม่ถึงสิทธิที่ตนต้องได้รับตามกฎหมาย

2.3) แรงงานนอกระบบหลายกลุ่มไม่ได้จดทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ทำให้ภาครัฐไม่ได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของกลุ่มแรงงานเหล่านี้ ทั้งที่ความจริงมีการรวมตัวกัน และมีการบริหารจัดการกันเองภายในกลุ่ม

3) โครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบ

3.1) โครงสร้างองค์กรลักษณะแบบหน่วยงานราชการยังไม่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการปัญหาแรงงานนอกระบบ เพราะบุคลากรของภาครัฐไม่เพียงพอ อีกทั้งขั้นตอนในการบริหารจัดการมีมาก ทำให้ปัญหาไม่ได้รับการตอบสนองอย่างทันทั่วถึง

3.2) ควรจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน เพราะสามารถทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงเรียกร้องความต้องการต่างๆ ของแรงงานนอกระบบได้ดีที่สุด

3.3) การจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนควรพัฒนามาจากรูปแบบของคณะกรรมการ ที่มีกระทรวงแรงงานเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการให้ร่วมกันกับเครือข่ายแรงงานในระดับจังหวัดได้ องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นจึงต้องเริ่มมาจากการรวมกลุ่มกันของเครือข่ายแรงงานนอกระบบร่วมกับคณะกรรมการระดับชาติ จากนั้นจึงพัฒนามาเป็นองค์การมหาชนที่มีความมั่นคงถาวร

3.4) องค์การแรงงานนอกระบบที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ ต้องไม่ให้มีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง เพื่อป้องกันแรงงานนอกระบบจากการถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองเช่นเดียวกันกับสภาเกษตรกร

3.5) องค์การที่จัดตั้งขึ้นต้องมีโครงสร้างที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้แรงงานนอกระบบ และเครือข่ายบริหารจัดการตนเองได้

3.6) ควรมีนักวิชาการรวมไปถึงหน่วยงานราชการร่วมเป็นฝ่ายสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อให้เครือข่ายและแรงงานนอกระบบสามารถบริหารจัดการตนเองได้ เป็นการลดภาระภาครัฐและตอบสนองต่อความต้องการของแรงงานนอกระบบอย่างแท้จริง

3.7) ควรพัฒนาศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ ให้ส่งเสริมการรวมกลุ่มกันของเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระดับชาติ

3.8) ถ้ามีการสมัครสมาชิกของแรงงานนอกระบบ และต้องจ่ายเงินสมทบการเป็นสมาชิก องค์การนี้จะต้องตอบคำถามแก่แรงงานนอกระบบให้ได้ว่าเมื่อเกิดการรวมกลุ่มกัน และเข้ามาเป็นสมาชิกขององค์การแรงงานนอกระบบแล้ว องค์การแรงงานนอกระบบจะเป็นตัวแทนเป็นความหวังให้แก่แรงงานนอกระบบได้อย่างไร

4) หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

กระทรวงแรงงานดำเนินการร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยต้องกระจายอำนาจให้แก่เครือข่ายมากกว่าในปัจจุบัน

5) ประเด็นส่วนของกฎหมาย

5.1) ควรแก้ไขกฎหมายเดิมที่มีอยู่ให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ และเสริมกลไกการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนกันของกฎหมาย

5.2) กฎหมายหลายๆ ฉบับมีการร่างกฎหมายและแก้ไขกฎหมายได้ตั้งอยู่แล้ว เพียงแต่ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เกิดประสิทธิภาพ ทำให้กฎหมายไม่เกิดความศักดิ์สิทธิ์ ปัญหาของแรงงานนอกระบบตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้นๆ จึงไม่ได้รับการตอบสนอง

6) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6.1) รัฐควรประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิของแรงงานนอกระบบมากขึ้น

6.2) ควรส่งเสริมการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐมากขึ้น

6.3) กระทรวงแรงงานและหน่วยงานราชการต้องตระหนักว่าแรงงานนอกระบบ คือภารกิจหลักเช่นเดียวกับการกิจด้านอื่นๆ

6.4) ประชาชนในแต่ละจังหวัดต้องรับรู้ถึงสถานะของตนเองว่าเป็นแรงงานนอกระบบ และมีสิทธิพื้นฐานอะไรที่ควรได้รับ ภาครัฐจึงต้องสนับสนุนให้ประชาชน แรงงานนอกระบบในระดับพื้นที่รับทราบถึงปัญหา และสิทธิของตนเองมากกว่านี้

6.5) ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายขององค์กรแรงงานนอกระบบ และให้เครือข่ายแรงงานนอกระบบในแต่ละจังหวัด นำงานวิจัยฉบับนี้เป็น Model ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ต่อไป

นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดนำร่องตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบันปี 2558 มีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน และในปี 2558 กระทรวงแรงงานมีนโยบายในเรื่องการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและสนับสนุนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ณ สำนักงานแรงงานจังหวัด มีการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอาชีพและรายได้ของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดจะได้ประสานกับหน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับสำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นอย่างดี

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 32,780 บาท

- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 32,780 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2.

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)
รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)

ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. 2556 - 2559 สู่การปฏิบัติ

๒๕ พฤษภาคม 2558

5) ประเด็นส่วนของกฎหมาย

5.1) ควรแก้ไขกฎหมายเดิมที่มีอยู่ให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ และเสริมกลไกการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนกันของกฎหมาย

5.2) กฎหมายหลายๆ ฉบับมีการร่างกฎหมายและแก้ไขกฎหมายได้ดื้ออยู่แล้ว เพียงแต่ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เกิดประสิทธิภาพ ทำให้กฎหมายไม่เกิดความศักดิ์สิทธิ์ ปัญหาของแรงงานนอกระบบตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้นๆ จึงไม่ได้รับการตอบสนอง

6) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6.1) รัฐควรประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิของแรงงานนอกระบบมากขึ้น

6.2) ควรส่งเสริมการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐมากขึ้น

6.3) กระทรวงแรงงานและหน่วยงานราชการต้องตระหนักว่าแรงงานนอกระบบ คือภารกิจหลักเช่นเดียวกันภารกิจด้านอื่นๆ

6.4) ประชาชนในแต่ละจังหวัดต้องรับรู้ถึงสถานะของตนเองว่าเป็นแรงงานนอกระบบ และมีสิทธิพื้นฐานอะไรที่ควรได้รับ ภาครัฐจึงต้องสนับสนุนให้ประชาชน แรงงานนอกระบบในระดับพื้นที่รับทราบถึงปัญหา และสิทธิของตนเองมากกว่านี้

6.5) ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายขององค์กรแรงงานนอกระบบ และให้เครือข่ายแรงงานนอกระบบในแต่ละจังหวัด นำงานวิจัยฉบับนี้เป็น Model ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ต่อไป

นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดนำร่องตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบันปี 2558 มีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน และในปี 2558 กระทรวงแรงงานมีนโยบายในเรื่องการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและสนับสนุนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ณ สำนักงานแรงงานจังหวัด มีการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแก้ไข ปัญหา โดยเฉพาะอาชีพและรายได้ของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดจะได้ประสานกับหน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับสำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นอย่างดี

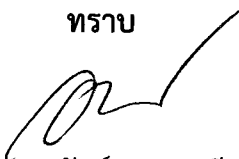
ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 32,780 บาท

- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 32,780 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2.

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)
รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)
ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

12 พฤษภาคม 2558

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2556 -2559 สู่การปฏิบัติ
ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
วันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2558 เวลา 09.30 – 16.30 น.
ณ โรงแรมปรีซ์ตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ

